

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Põllumajandusminister
määrus
terviktekst
01.01.2021
RT I, 04.11.2020, 103

Ohtliku taimekahjustajaga saastunud, saastumisohus või saastumiskahtlasel taimel, taimsel saadusel või muul objektil leiduva ohtliku taimekahjustaja liigile kohased tõrjeabinõud¹

Vastu võetud 16.05.2007 nr 74
[RTL 2007, 44, 745](#)
jõustumine 01.06.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.12.2009	RTL 2009, 94, 1383	01.07.2010
08.10.2013	RT I, 11.10.2013, 1	14.10.2013
19.06.2014	RT I, 28.06.2014, 19	01.07.2014, sõna "järelevalveametniku" asendatakse tekstis läbivalt sõnadega "Põllumajandusameti ametniku", sõna "järelevalveasutus" asendatakse läbivalt sõnaga "Põllumajandusamet"
26.10.2020	RT I, 04.11.2020, 1	01.01.2021

Määrus kehtestatakse «[Taimekaitseseaduse](#)» § 9 lõike 4 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse ohtliku taimekahjustajaga saastunud, saastumisohus või saastumiskahtlasel taimel, taimsel saadusel või muul objektil leiduva ohtliku taimekahjustaja liigile kohased tõrjeabinõud.

2. peatükk KARTULI BAKTERHAIGUSTE TÕRJEABINÕUD

§ 2. Kartuli pruun-baktermädaniku tuvastamine

Kartuli pruun-baktermädanikuga (*Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.) saastatus tuvastatakse EL Nõukogu direktiivi 98/57/EÜ haigustekitaja *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. kontrolli kohta (EÜT L 235, 21.08.1998, lk 1–39) lisas II kehtestatud analüüsimeetoodika ning lisas III kehtestatud tingimuste kohaselt.

§ 3. Kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud ja saastumiskahtlased taimed, taimsed saadused või muud objektid

(1) Kartuli pruun-baktermädanikuga on saastunud:

1) kartulimugulad ja -taimed ning tomatitaimed kaubasaadetises või partiis, millest võetud proovis tuvastati kartuli pruun-baktermädaniku esinemine;
2) masin, seade, veok, konteiner ning muu objekt, sealhulgas pakkematerjal, mis on saastunud taimse materjaliga kokku puutunud;
3) maatükk, hoone ja rajatis, kus saastunud taimne materjal kasvab või on koristatud või kus seda säilitatakse;
4) pinnavesi saastunud maatüki, hoone ja rajatise läheduses ning reovesi, mis pärineb ettevõttest, kus töödeldi saastunud taimset materjali, kui pinna- ja reoveest võetud proovis tuvastati kartuli pruun-baktermädaniku esinemine.

(2) Kartuli pruun-baktermädaniku suhtes saastumiskahtlased on:

1) kartulimugulad ja -taimed ning tomatitaimed kaubasaadetises või partiis, millest võetud proovis ei tuvastatud kartuli pruun-baktermädaniku esinemist, kuid mis on toodetud maatükil ja kasvuhoones, mis on kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud taimse materjali valdaja kasutuses kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud maatüki või kasvuhoonega samas tootmiskohajärgses maakonnas samal aastal kui kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud taimne materjal toodeti;
2) muu maatükk ja kasvuhoone, mis on kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud taimse materjali valdaja kasutuses kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud maatüki või kasvuhoonega samas tootmiskohajärgses maakonnas.

(3) Kartuli pruun-baktermädaniku suhtes saastumiskahtlased on kuni saastatust või kartuli pruun-baktermädaniku puudumist kinnitavate järelevalvetulemuste selgumiseni ka:

1) tootmiskoht, kus toodetud kartulimugulad ja -taimed ning tomatitaimed on mõnel tootmise etapil kokku puutunud saastunud kartulimugulate ja -taimedega või tomatitaimedega, ning tootmiskoht, kus on kasutatud saastunud kartulimugulate ja -taimedega või tomatitaimedega kokku puutunud masinat või seadet;
2) kartulimugulad ja -taimed ning tomatitaimed, mis on toodetud või ladustatud punktis 1 nimetatud tootmiskohas samal ajal kui tootmiskohas, kus kartuli pruun-baktermädanikuga saastatus tuvastati, toodeti või ladustati saastunud kartulimugulaid ja -taimi ning tomatitaimi;
3) hoidla, kus ladustatakse või on ladustatud kartulimugulaid ja -taimi ning tomatitaimi, mis on toodetud punktis 1 nimetatud tootmiskohas ja tootmiskohas, kus tuvastati kartuli pruun-baktermädanikuga saastatus;
4) masin, seade, veok, konteiner ning muu objekt, sealhulgas pakkematerjal, mis võis saastunud kartulimugulate ja -taimedega ning tomatitaimedega viimase 12 kuu jooksul kokku puutuda;
5) kartulimugulad ja -taimed ning tomatitaimed, mis on saastunud masina, seadme, veoki, konteineri või muu objektiga, sealhulgas pakkematerjaliga, enne selle puhastamist ja desinfitseerimist kokku puutunud;
6) saastunud kartulimugulate ja -taimed ning tomatitaimede paljundusmaterjali tootmiskoht ning selles tootmiskohas toodetud paljundusmaterjalist kasvatatud kartulimugulad ja -taimed, mis pärinevad saastunud kartulimugulate ja -taimedega samast kloonist, ning tomatitaimed, ning nende tootmiskoht;
7) kartulimugulad ja -taimed ning tomatitaimed ning nende tootmiskoht, kus saastunud pinnavett on kasutatud kastmiseks ja niisutamiseks või mida saastunud pinnavesi on üle ujutanud;
8) kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud tootmiskoha läheduses asuv tootmiskoht, kus kasvatatakse kartulit või tomatit.

§ 4. Kartuli pruun-baktermädaniku tõrjeabinõud

(1) Kartuli pruun-baktermädanikuga saastumise korral:

1) hävitatakse saastunud maatükilt pärinevad kartuli- ja tomatitaimed;
2) kõrvaldatakse saastatuse tuvastamisele järgneva nelja aasta jooksul saastunud maatükil iseenesest kasvama läinud kartuli- ja tomatitaimed ning kartuli pruun-baktermädaniku looduslikud peremeestaimed või kasutatakse nende taimede kõrvaldamiseks sobivat agrotehnilist meetodit;
3) hoitakse saastunud maatükki saastatuse tuvastamisele järgneva nelja aasta jooksul mustkesana, kasutatakse karjatatava või sagedasti niidetava rohumaana, mitte-peremeestaimedest põllukultuuri kasvatamiseks või mittepõllumajanduslikul eesmärgil;
4) puhastatakse ja desinfitseeritakse saastunud taimse materjaliga kokku puutunud hoidla, masin, seade, veok, konteiner ja muu objekt viivitamata pärast saastatuse tuvastamist ning saastatuse tuvastamisele järgneva kasvuperioodi lõpus;
5) hävitatakse saastunud kartulimugulate ja -taimed ning tomatitaimedega kokku puutunud ühekordseks kasutamiseks ettenähtud pakkematerjal ning puhastatakse ja desinfitseeritakse korduvalt kasutatav pakkematerjal viivitamata pärast saastatuse tuvastamist;
6) viiakse viivitamata pärast saastatuse tuvastamist kartuli pruun-baktermädaniku peremeestaimed ja kasvupinnas saastunud kasvuhoonest välja ja hävitatakse need ning puhastatakse ja desinfitseeritakse kasvuhoone;
7) ei kasutata kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud pinnavett kastmiseks ega niisutamiseks maatükil või kasvuhoones, kus kasvatatakse kartulit või tomatit.

(2) Kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud maatükil on vähemalt neljal järjestikusel aastal pärast saastatuse tuvastamist keelatud:

1) kasvatada kartulit ja tomatit;
2) kasvatada ümberistutamiseks ettenähtud taimi ning perekonda kapsasrohi (*Brassica*) kuuluvate liikide taimi.

(3) Paragrahvi 3 lõike 2 punktis 2 nimetatud saastumiskahtlasel maatükil ja saastumiskahtlases kasvuhoones:

1) hävitatakse tootmiskohas saastatuse tuvastamisel sellel maatükil ja kasvuhoones kasvavad saastumiskahtlased kartuli- ja tomatitaimed;

2) kõrvaldatakse saastatuse tuvastamisele järgneva kolme aasta jooksul iseenesest kasvama läinud kartuli- ja tomatitaimed ning kartuli pruun-baktermädanikulooduslikud peremeestaimed või kasutatakse nende taimede kõrvaldamiseks sobivat agrotehnilist meetodit.

(4) Paragrahvi 3 lõike 2 punktis 2 nimetatud saastumiskahtlasel maatükil, saastumiskahtlases kasvuhoones ja kasvuhoones, kus on rakendatud lõike 1 punktis 6 nimetatud tõrjeabinõusid, võib tootmiskohas saastatuse tuvastamisele:

- 1) järgneval aastal istutada sertifitseeritud seemnekartulit tarbekartuli tootmiseks või nõuetekohasest seemnest kasvatatud tomatitaimi tomati tootmiseks;
- 2) järgneval teisel ja kolmandal aastal istutada sertifitseeritud seemnekartulit tarbe- või seemnekartuli tootmiseks või nõuetekohasest seemnest kasvatatud tomatitaimi tomati või tomatiistikute tootmiseks.

(5) Saastunud kartulimugulad ja -taimed ning tomatitaimed hävitatakse Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku järelevalve all, andes need põletamiseks üle jäätmepõletustehasesse või ladestades prügilasse, või:

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

- 1) kasutatakse söödaks pärast kartulimugulate kuumtöötlemist;
- 2) kasutatakse toiduks ning toimetatakse viivitamata ja otse toidu töötlemisega tegelevasse toidukäitlemisettevõttesse, mis on varustatud jäätmekäitlusseadmetega ja kellele on väljastatud «Jäätmeseaduse» §-s 73 nimetatud jäätmeluba jäätmete kõrvaldamiseks ning kus on sobivad tingimused ettevõttesse saastunud kartuli vedanud veoki puhastamiseks ja desinfitseerimiseks;
- 3) hävitatakse Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku määratud muul viisil.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) Saastumiskahtlaseid kartulimugulaid kasutatakse Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku järelevalve all:

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

- 1) söödaks;
- 2) toiduks ning toimetatakse viivitamata ja otse toidu töötlemisega tegelevasse toidukäitlemisettevõttesse, mis on varustatud jäätmekäitlusseadmetega ning kus on sobivad tingimused ettevõttesse saastumiskahtlase kartuli vedanud veoki puhastamiseks ja desinfitseerimiseks;
- 3) toiduks, mis on pakendatud müügipakendisse ja mida ei pakendata ümber ning mis toimetatakse kohapeal tarbimiseks otse tootlustamisega tegelevasse jaekaubandusettevõttesse, mis on varustatud jäätmekäitlusseadmetega või kus tahked jäätmed ladestatakse prügilasse ja reovesi puhastatakse reoveepuhastis;
- 4) Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku määratud muul viisil.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(7) Saastunud ja saastumiskahtlase kartuli käitlemise korral märgib partii omanik müügipakendile või saatelehele, et tegemist on kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud või saastumiskahtlaste kartulimugulatega.

(8) Saastunud kartulimugulate ja -taimede ning tomatitaimede käitlemisel tekkinud jäätmed kõrvaldatakse EL Nõukogu direktiivi 98/57/EÜ haigustekitaja *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. kontrolli kohta (EÜT L 235, 21.08.1998, lk 1–39) lisas VII kehtestatud nõuete kohaselt.

§ 5. Kartuli pruun-baktermädaniku tõrjeabinõude rakendamine

(1) Tõrjeabinõusid rakendatakse vähemalt nelja kartuli pruun-baktermädaniku saastatuse tuvastamisele järgneva aasta jooksul, kuni:

- 1) saastunud maatükil ei ole vähemalt kahe viimase tõrjeabinõude rakendamise aasta jooksul esinenud iseenesest kasvama läinud kartuli- või tomatitaimi ega kartuli pruun-baktermädaniku looduslikke peremeestaimi;
- 2) saastumiskahtlasel maatükil toodetud kartulipartiis ei ole tuvastatud kartuli pruun-baktermädaniku esinemist.

(2) Tõrjeabinõude rakendamise kohustuse lõpetamisele järgneval aastal võib kartuli pruun-baktermädanikuga saastunud olnud maatükil toota üksnes tarbekartulit.

§ 6. Kartuli-ringmädaniku tuvastamine

Kartuli-ringmädanikuga (*Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al.) saastatus tuvastatakse EL Nõukogu direktiivi 93/85/EMÜ kartuli-ringmädaniku kontrolli kohta (EÜT L 259, 18.10.1993, lk 1–25) lisas I kehtestatud analüüsimetoodika ning lisas II kehtestatud tingimuste kohaselt.

§ 7. Kartuli-ringmädanikuga saastunud ja saastumiskahtlased taimed, taimsed saadused või muud objektid

(1) Kartuli-ringmädanikuga on saastunud:

- 1) kartulimugulad ja -taimed kaubasaadetes või partiis, millest võetud proovis tuvastati kartuli-ringmädaniku esinemine;

- 2) masin, seade, veok, konteiner ning muu objekt, sealhulgas pakkematerjal, mis on saastunud taimse materjaliga kokku puutunud;
- 3) maatükk, hoone ja rajatis, kus saastunud taimne materjal kasvab või on koristatud või kus seda säilitatakse.

(2) Kartuli-ringmädaniku suhtes saastumiskahtlased on:

- 1) kartulimugulad ja -taimed kaubasaadetises või partiis, millest võetud proovis ei tuvastatud kartuli-ringmädaniku esinemist, kuid mis on toodetud maatükil ja kasvuhoones, mis on kartuli-ringmädanikuga saastunud taimse materjali valdaja kasutuses kartuli-ringmädanikuga saastunud maatüki või kasvuhoonega samas tootmiskohajärgses maakonnas samal aastal kui kartuli-ringmädanikuga saastunud taimne materjal toodeti;
- 2) muu maatükk ja kasvuhoone tootmiskohas, mis on kartuli-ringmädanikuga saastunud taimse materjali valdaja kasutuses kartuli-ringmädanikuga saastunud maatüki või kasvuhoonega samas tootmiskohajärgses maakonnas.

(3) Kartuli-ringmädaniku suhtes saastumiskahtlased on kuni saastatust või kartuli-ringmädaniku puudumist kinnitavate järelevalvetulemuste selgumiseni ka:

- 1) tootmiskoht, kus toodetud kartulimugulad ja -taimed on mõnel tootmise etapil kokku puutunud saastunud kartulimugulate ja -taimedega, ning tootmiskoht, kus on kasutatud saastunud kartulimugulate ja -taimedega kokku puutunud masinat või seadet;
- 2) kartulimugulad ja -taimed, mis on toodetud või ladustatud punktis 1 nimetatud tootmiskohas samal ajal kui tootmiskohas, kus kartuli-ringmädanikuga saastatus tuvastati, toodeti või ladustati saastunud kartulimugulaid ja -taimi;
- 3) hoidla, kus ladustatakse või on ladustatud kartulimugulaid ja -taimi, mis on toodetud punktis 1 nimetatud tootmiskohas ja tootmiskohas, kus kartuli-ringmädanikuga saastatus tuvastati;
- 4) masin, seade, veok, konteiner ning muu objekt, sealhulgas pakkematerjal, mis võis saastunud kartulimugulate ja -taimedega viimase 12 kuu jooksul kokku puutuda;
- 5) kartulimugulad ja -taimed, mis on saastunud masina, seadme, veoki, konteineri või muu objektiga, sealhulgas pakkematerjaliga, enne selle puhastamist ja desinfitseerimist kokku puutunud;
- 6) saastunud kartulimugulate ja -taimede paljundusmaterjali tootmiskoht ning selles tootmiskohas toodetud paljundusmaterjalist kasvatatud kartulimugulad ja -taimed, mis pärinevad saastunud kartulimugulate ja -taimedega samast kloonist, ning nende tootmiskoht;
- 7) kartuli-ringmädanikuga saastunud tootmiskoha läheduses asuv tootmiskoht, kus kasvatatakse kartulit.

§ 8. Kartuli-ringmädaniku tõrjeabinõud

(1) Kartuli-ringmädanikuga saastumise korral:

- 1) hävitatakse saastunud maatükilt pärinevad kartulitaimed;
- 2) kõrvaldatakse saastatuse tuvastamisele järgneva kolme aasta jooksul saastunud maatükil iseenesest kasvama läinud kartulitaimed ning kartuli-ringmädanikulooduslikud peremeestaimed või kasutatakse nende taimede kõrvaldamiseks sobivat agrotehnilist meetodit;
- 3) hoitakse saastunud maatükki saastatuse tuvastamisele järgneva kolme aasta jooksul mustkesana, kasutatakse karjatatava või sagedasti niidetava rohumaana, mitte-peremeestaimedest põllukultuuri kasvatamiseks või mittepõllumajanduslikul eesmärgil;
- 4) puhastatakse ja desinfitseeritakse saastunud taimse materjaliga kokku puutunud hoidla, masin, seade, veok, konteiner ja muu objekt viivitamata pärast saastatuse tuvastamist ning saastatuse tuvastamisele järgneva kasvuperioodi lõpus;
- 5) hävitatakse saastunud kartulimugulate ja -taimedega kokku puutunud ühekordseks kasutamiseks ettenähtud pakkematerjal ning puhastatakse ja desinfitseeritakse korduvalt kasutatav pakkematerjal viivitamata pärast saastatuse tuvastamist;
- 6) viiakse viivitamata pärast saastatuse tuvastamist kartuli-ringmädaniku peremeestaimed ja kasvupinnas saastunud kasvuhoonest välja ja hävitatakse need ning puhastatakse ja desinfitseeritakse kasvuhoone.

(2) Kartuli-ringmädanikuga saastunud maatükil on vähemalt kolmel järjestikusel aastal pärast saastatuse tuvastamist keelatud:

- 1) kasvatada kartulit;
- 2) kasvatada ümberistutamiseks ettenähtud taimi.

(3) Paragrahvi 7 lõike 2 punktis 2 nimetatud saastumiskahtlasel maatükil ja saastumiskahtlases kasvuhoones:

- 1) hävitatakse tootmiskohas saastatuse tuvastamisel sellel maatükil ja kasvuhoones kasvavad saastumiskahtlased kartulitaimed;
- 2) kõrvaldatakse saastatuse tuvastamisele järgneva kolme aasta jooksul iseenesest kasvama läinud kartulitaimed ning kartuli-ringmädaniku looduslikud peremeestaimed või kasutatakse nende taimede kõrvaldamiseks sobivat agrotehnilist meetodit.

(4) Paragrahvi 7 lõike 2 punktis 2 nimetatud saastumiskahtlasel maatükil, saastumiskahtlases kasvuhoones ja kasvuhoones, kus on rakendatud lõike 1 punktis 6 nimetatud tõrjeabinõusid, võib tootmiskohas saastatuse tuvastamisele:

- 1) järgneval aastal istutada sertifitseeritud seemnekartulit tarbekartuli tootmiseks;
- 2) järgneval teisel ja kolmandal aastal istutada sertifitseeritud seemnekartulit tarbe- või seemnekartuli tootmiseks.

(5) Saastunud kartulimugulad ja -taimed hävitatakse Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku järelevalve all, andes need põletamiseks üle jäätmepõletustehasesse või ladestades prügilasse, või:

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

- 1) kasutatakse söödaks pärast kartulimugulate kuumtöötlemist;
- 2) kasutatakse toiduks ning toimetatakse viivitamata ja otse toidu töötlemisega tegelevasse toidukäitlemisettevõttesse, mis on varustatud jäätmekäitlusseadmetega ja kellele on väljastatud «Jäätmeseaduse» §-s 73 nimetatud jäätmeluba jäätmete kõrvaldamiseks ning kus on sobivad tingimused ettevõttesse saastunud kartuli vedanud veoki puhastamiseks ja desinfitseerimiseks;
- 3) hävitatakse Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku määratud muul viisil.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) Saastumiskahtlaseid kartulimugulaid kasutatakse Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku järelevalve all:

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

- 1) söödaks;
- 2) toiduks ning toimetatakse viivitamata ja otse toidu töötlemisega tegelevasse toidukäitlemisettevõttesse, mis on varustatud jäätmekäitlusseadmetega ning kus on sobivad tingimused ettevõttesse saastumiskahtlase kartuli vedanud veoki puhastamiseks ja desinfitseerimiseks;
- 3) toiduks, mis on pakendatud müügipakendisse ja mida ei pakendata ümber ning mis toimetatakse kohapeal tarbimiseks otse tootmisega tegelevasse jaekaubandusettevõttesse, mis on varustatud jäätmekäitlusseadmetega või kus tahked jäätmed ladestatakse prügilasse ja reovesi puhastatakse reoveepuhastis;
- 4) Põllumajandus- ja Toiduameti ametniku määratud muul viisil.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(7) Saastunud ja saastumiskahtlase kartuli käitlemise korral märgib partii omanik müügipakendile või saatelehele, et tegemist on kartuli-ringmädanikuga saastunud või saastumiskahtlaste kartulimugulatega.

(8) Saastunud kartulimugulate ja -taimede käitlemisel tekkinud jäätmed kõrvaldatakse EL Nõukogu direktiivi 93/85/EMÜ kartuli-ringmädaniku kontrolli kohta (EÜT L 259, 18.10.1993, lk 1–25) lisas V kehtestatud nõuete kohaselt.

§ 9. Kartuli-ringmädaniku tõrjeabinõude rakendamine

(1) Tõrjeabinõusid rakendatakse vähemalt kolme kartuli-ringmädaniku saastatuse tuvastamisele järgneva aasta jooksul, kuni:

- 1) saastunud maatükil ei ole vähemalt kahe viimase tõrjeabinõude rakendamise aasta jooksul esinenud iseenesest kasvama läinud kartulitaimi ega kartuli-ringmädaniku looduslikke peremeestaimi;
- 2) saastumiskahtlasel maatükil toodetud kartulipartiis ei ole tuvastatud kartuli-ringmädaniku esinemist.

(2) Tõrjeabinõude rakendamise kohustuse lõpetamisele järgneval aastal võib kartuli-ringmädanikuga saastunud olnud maatükil toota üksnes tarbekartulit.

3. peatükk TEISTE OHTLIKE TAIMEKAHJUSTAJATE TÕRJEABINÕUD

§ 10. Kollase kartuli-kiduussi ja valkja kartuli-kiduussi tuvastamine

(1) Kollase kartuli-kiduussi (*Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens) ja valkja kartuli-kiduussi (*Globoderapallida* (Stone) Behrens) (edaspidi *kartuli-kiduuss*) esinemine tuvastatakse nõukogu direktiivi 2007/33/EÜ, mis käsitleb kartuli-kiduussi tõrjet ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 69/465/EMÜ (ELT L 156, 16.6.2007, lk 12–22), II lisa kohaselt.

(2) Kartuli-kiduussi esinemise tuvastamiseks võetakse mullaproove maatükilt, kus kasvatatakse või mille pinnases säilitatakse:

- 1) kartulit (*Solanum tuberosum* L.);
- 2) hariliku tomati (*Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw.), baklažaani (*Solanum melongena* L.) ja perekonna paprika (*Capsicum* spp.) istutamiseks ettenähtud taimi;
- 3) porrulaugu (*Allium porrum* L.), hariliku aspari (*Asparagus officinalis* L.), hariliku peedi (*Beta vulgaris* L.) ning perekondade kapsasrohi (*Brassicaceae*) ja maasikas (*Fragaria* L.) istutamiseks ettenähtud taimi;
- 4) šalottsibula (*Allium ascalonicum* L.), hariliku sibula (*Allium cepa* L.) ning perekondade daalia (*Dahlia* spp.), gladiool (*Gladiolus* Tournef., Ex L.), hüatsint (*Hyacinthus* spp.), iiris (*Iris* spp.), lillia (*Lilium* spp.), nartsiss (*Narcissus* L.) ja tulp (*Tulipa* L.) mullas kasvanud ja istutamiseks ettenähtud sibulaid ja mugulaid, v.a sibulad ja mugulad, mida turustatakse lõpptarbijale, kes ei tegele eespool nimetatud taimede müügiks tootmisega.

(3) Enne seemnekartuli ning lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud taimede, sibulate ja mugulate istutamist või pinnases säilitamist, kuid mitte varem kui pärast viimast saagikoristust võetakse mullaproov kartuli-kiduussi esinemise tuvastamiseks.

(4) Lõike 2 punktides 3 ja 4 nimetatud taimede, sibulate ja mugulate puhul kartuli-kiduussi esinemise tuvastamiseks mullaproovi võtta ei ole vajalik, kui:

- 1) on olemas ametlikud analüüsitulemused, mis tõendavad, et viimase 12 aasta jooksul ei ole maatükil kartuli-kiduussi esinenud, või
- 2) põlluraamatu alusel saab kindlaks teha, et viimase 12 aasta jooksul ei ole maatükil kasvatatud kartulit või lõike 2 punktis 2 nimetatud taimi.

[RTL 2009, 94, 1383- jõust. 01.07.2010]

§ 10¹. Kartuli-kiduussiga saastunud taimed, taimsed saadused ja muud objektid

Kartuli-kiduussiga on saastunud:

- 1) maatükk, millest võetud mullaproovi alusel on tuvastatud kartuli-kiduussi esinemine;
- 2) kartulimugulad ning § 10 lõikes 2 nimetatud istutamiseks ettenähtud taimed, sibulad ja mugulad, mis on saastunud maatükil kasvanud või saastunud mullaga kokku puutunud.

[RTL 2009, 94, 1383- jõust. 01.07.2010]

§ 10². Kartuli-kiduussi tõrjeabinõud

(1) Kartuli-kiduussiga saastumise korral:

- 1) puhastatakse mullast harimiseks kasutatud masin ja seade pärast saastunud maatüki harimist;
- 2) puhastatakse mullast hoone või rajatis, kus saastunud kartulit hoiti, pakendati või töödeldi, ja seal kasutatud seade;
- 3) puhastatakse mullast saastunud kartuli hoidmiseks kasutatud konteiner ja korduvkasutatav pakkematerjal;
- 4) on keelatud koguda, vedada ja kasutada saastunud mulda, komposti ja taimejäätmekogude väljaspool saastunud maatüki piire.

(2) Kartuli-kiduussiga saastunud maatükil on keelatud:

- 1) toota seemnekartulit;
- 2) kasvatada või pinnases säilitada § 10 lõike 2 punktis 2 nimetatud istutamiseks ettenähtud taimi.

(3) Kartuli-kiduussiga saastunud maatükil võib kasvatada:

- 1) tarbekartulit, kui kasutatakse tuvastatud kartuli-kiduussi rassi suhtes kõrgema resistentsusastmega resistentset sorti;
- 2) paragrahvi 10 lõike 2 punktides 3 ja 4 nimetatud istutamiseks ettenähtud taimi, sibulaid ja mugulaid, mis pärast ülesvõtmist mullast puhtaks harjatakse või pestakse, välistades sel viisil kartuli-kiduussi leviku.

(4) Kartuli-kiduussiga saastunud kartulimugulate ning istutamiseks ettenähtud taimede, sibulate ja mugulate puhul:

- 1) on keelatud istutada kartulimugulaid ja § 10 lõike 2 punktis 2 nimetatud istutamiseks ettenähtud taimi;
- 2) toimetatakse tarbekartul ladustamiseks, sorteerimiseks, pakendamiseks ja töötlemiseks ettevõttesse, mis on varustatud asjakohaste seadmetega või kus tahked jätmed ladustatakse prügilasse, välistades sel viisil kartuli-kiduussi leviku;
- 3) võib istutada § 10 lõike 2 punktides 3 ja 4 nimetatud istutamiseks ettenähtud taimi, sibulaid ja mugulaid, kui need pärast ülesvõtmist mullast puhtaks harjatakse või pestakse, välistades sel viisil kartuli-kiduussi leviku.

(5) Kartuli-kiduussi rassi suhtes resistentseks kartulisordiks loetakse sort, mille saastunud maatükil kasvatamise korral väheneb oluliselt kartuli-kiduussi rassi populatsiooni arvukus ning:

- 1) mille resistentsusest on Põllumajandus- ja Toiduamet Euroopa Komisjoni teavitanud enne 1. jaanuari 2010. a, või

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

- 2) mille resistentsusaste on määratud nõukogu direktiivi 2007/33/EÜ IV lisa kohaselt.

(6) Kartulisordi resistentsuse vähenemise kahtlusest teavitatakse Põllumajandus- ja Toiduametit.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 10³. Kartuli-kiduussi tõrjeabinõude rakendamine

Kartuli-kiduussiga saastunud maatükil rakendatakse tõrjeabinõusid kartuli-kiduussiga saastatuse tuvastamisele järgneva kuue aasta jooksul. Tõrjeabinõude rakendamise ajavahemikku võib lühendada kuni kolme aastani, kui Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve tulemused kinnitavad, et maatükil kartuli-kiduussi enam ei esine.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 11. Kartulivähi tõrjeabinõud

(1) Kartulivähiga (*Synchytrium endobioticum* (Schilb.)) on saastunud maatükk, kus on vähemalt üks kartulivähile iseloomulike haigustunnustega taim.

(2) Kartulivähiga saastatuse tuvastamise korral:

- 1) hävitatakse saastunud maatükilt pärinevad kartulimugulad ja -pealsed;
- 2) puhastatakse mullast saastunud maatüki harimiseks kasutatud masin ja seade;
- 3) puhastatakse mullast ja desinfitseeritakse saastunud hoone või rajatis ja seal kasutatud seade.

(3) Saastunud maatükil on keelatud:

- 1) kasvatada kartulit;
- 2) kasvatada või pinnases säilitada ümberistutamiseks ettenähtud taimi.

(4) Saastunud mulda, sõnnikut, komposti ja taimejäätmekogude on keelatud koguda, vedada ja kasutada väljaspool saastunud maatüki piire.

(5) Saastunud maatüki läheduses asuval saastumisohus maatükil võib kasvatada üksnes kartulivähi rassi suhtes resistentset kartulisorti.

(6) Kartulivähi rassi suhtes resistentseks kartulisordiks loetakse sort, mida patogeeni kokkupuutumise korral ei ohusta sekundaarne nakkus.

(7) Kartulivähiga saastunud ja saastumisohus maatükil rakendatakse tõrjeabinõusid kartulivähiga saastatuse tuvastamisele järgneva 20 aasta jooksul.

§ 12. Viljapuu-bakterpõletiku tõrjeabinõud

(1) Viljapuu-bakterpõletikuga (*Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.) saastatuse tuvastamise korral:

- 1) hävitatakse saastunud ja saastumiskahtlased viljapuu-bakterpõletiku peremeestaimed või peremeestaimede osad viivitamata;
- 2) puhastatakse ja desinfitseeritakse saastunud ja saastumiskahtlaste taimede kogumisel ja hävitamisel kasutatud masin, seade ja muu töövahend;
- 3) puhastatakse ja desinfitseeritakse saastunud hoone või rajatis ja seal kasutatud seade;
- 4) hävitatakse saastunud või saastumiskahtlaste taimede või nende osadega kokku puutunud ühekordselt kasutatav pakkematerjal ning puhastatakse ja desinfitseeritakse korduvalt kasutatav pakkematerjal.

(1¹) Viljapuu-bakterpõletiku suhtes saastumiskahtluse esinemise korral võib tõrjeabinõude rakendamise ulatuse määrata olenevalt kahjustaja leviku riskist ning peremeestaimede kasutamise eesmärgist muul kui lõikes 1 nimetatud viisil.

[RT I, 11.10.2013, 1- jõust. 14.10.2013]

(2) Saastunud maatükil, mille ulatuse määrab Põllumajandus- ja Toiduamet, ja saastunud maatükki ümbritsevas 500 meetri laiuses saastumisohus võõndis on keelatud rajada uut viljapuu-bakterpõletiku peremeestaimede paljundusmaterjali- või tootmisistandikku vähemalt kahe aasta jooksul pärast viljapuu-bakterpõletikuga saastatuse tuvastamist, kuni vähemalt viimasel tõrjeabinõude rakendamise aastal ei ole seal tuvastatud viljapuu-bakterpõletiku esinemist.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) Saastunud ja saastumiskahtlasi viljapuu-bakterpõletiku peremeestaimi ja peremeestaimede osi on keelatud viia väljapoole saastunud maatüki ja seda ümbritseva 500 meetri laiuse saastumisohus võõndi piire, välja arvatud Põllumajandus- ja Toiduameti määratud juhtudel, ning keelatud turustada või kasutada paljundusmaterjalina.

[RT I, 04.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(4) Saastunud maatükil ja saastunud maatükki ümbritsevas 500 meetri laiuses saastumisohus võõndis asuvaid mesilasperesid ei või väljapoole selle maatüki ja võõndi piire viia ajavahemikul 15. märtsist kuni 30. juunini. Muul ajal võib mesilasperesid väljapoole saastunud maatüki ja seda ümbritseva saastumisohus võõndi piire viia, kui neid enne seda on hoitud karantiinis pimedas jahedas kohas 48 tunni jooksul.

(5) Saastunud maatükil ja seda ümbritsevas 500 meetri laiuses saastumisohus võõndis rakendatakse tõrjeabinõusid vähemalt kahe aasta jooksul pärast viljapuu-bakterpõletikuga saastatuse tuvastamist, kuni viimasel tõrjeabinõude rakendamise aastal ei ole seal tuvastatud viljapuu-bakterpõletiku esinemist.

[RT I, 11.10.2013, 1- jõust. 14.10.2013]

§ 13. Maasika-fütoftorooosi tõrjeabinõud

(1) Maasika-fütoftorooosiga (*Phytophthora fragariae* Hickman var. *fragariae*) saastatuse tuvastamise korral:

- 1) hävitatakse saastunud maatükil kasvavad või seal kasvatatud maasikataimed (*Fragaria* L.);
- 2) kasutatakse saastunud maatükki rohumaana või hoitakse muul viisil taimkattega kaetuna;
- 3) puhastatakse mullast saastunud maatüki harimiseks kasutatud masin ja seade;
- 4) puhastatakse mullast ja desinfitseeritakse saastunud hoone või rajatis ja seal kasutatud seade;

5) hävitatakse saastunud maatükil, hoones või rajatises kasutatud ühekordne pakkematerjal ning puhastatakse ja desinfitseeritakse korduvalt kasutatav pakkematerjal.

(2) Saastunud maatükil on keelatud:

- 1) kasvatada maasikataimi;
- 2) kasvatada või pinnases säilitada ümberistutamiseks ettenähtud taimi.

(3) Saastunud maasikataimi ja taimeosi on keelatud viia väljapool saastunud maatüki või rajatise piire ja turustada või kasutada paljundusmaterjalina.

(4) Saastunud mulda, komposti ja taimejäätmekogude on keelatud koguda, vedada ja kasutada väljaspool saastunud maatüki piire.

(5) Maasika-fütoftoosiga saastunud maatükil rakendatakse tõrjeabinõusid maasika-fütoftoosiga saastatuse tuvastamisele järgneva 15 aasta jooksul.

§ 14. San José kilptäi tõrjeabinõud

(1) San José kilptäiga (*Quadraspidotus perniciosus* Comst.) saastatuse tuvastamise korral:

- 1) hävitatakse saastunud paljundusmaterjal;
- 2) töödeldakse saastunud või saastumiskahtlaseid taimi ja nende värskeid vilju San José kilptäi hävitamiseks.

(2) Saastunud alal kasvavaid San José kilptäi peremeestaimi ja nende osi võib uuesti istutada saastunud alale või saastunud alalt välja viia, kui pärast saastunud taimede või nende osade töötlemist järelevalve tulemused kinnitavad, et neil San José kilptäid enam ei esine.

§ 15. Nelgimähkuri tõrjeabinõud

(1) Nelgimähkuriga (*Cacoecimorpha pronubana* Hb. ja *Epichoristodes acerbella* (Walk.) (Diak.)) saastatuse tuvastamise korral kasvuhoones tehakse selles kasvuhoones keemilist tõrjet.

(2) Saastunud kasvuhoones kasvanud perekonda nelk (*Dianthus* L.) kuuluvate liikide taimi ja nende taimede lõikeõisi võib kasvuhoonest välja viia, kui pärast kasvuhoones tehtud keemilist tõrjet järelevalve tulemused kinnitavad, et neil nelgimähkurit enam ei esine.

§ 16. Kasvuhoones esinevate ohtlike taimekahjustajate tõrjeabinõud

(1) Kasvuhoones ohtliku taimekahjustajaga saastatuse tuvastamise korral:

- 1) tehakse saastunud või saastumiskahtlases kasvuhoones keemilist tõrjet;
- 2) hävitatakse saastunud taimed või taimeosad, kui keemiline tõrje ei ole võimalik, ebaõnnestub või ei ole otstarbekas;
- 3) desinfitseeritakse kasvuhoone, pakendamis- ja säilitamisruum, töövahendid ja pakkematerjal ning vajaduse korral desinfitseeritakse või vahetatakse välja kasvupinnas;
- 4) rakendatakse ettevaatusabinõusid, et vältida taimekahjustaja levikut saastunud kasvuhoonest teise kasvuhoonesse ja kasvuhoonest välja.

(2) Saastunud kasvuhoonest on keelatud viia välja taimi, taimeosi ja mulda enne, kui järelevalve tulemused kinnitavad, et ohtlikku taimekahjustajat kasvuhoones enam ei esine. Kasvuhoonest võib välja viia taimede vilju, kui taimekahjustaja ei levi viljadega.

4. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 17. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

¹nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ kartulivähi leviku tõkestamise kohta (EÜT L 323, 24.12.1969, lk 1–2), 2007/33/EÜ, mis käsitleb kartuli-kiduussi tõrjet ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 69/465/EMÜ (ELT L 156, 16.6.2007, lk 12–22), 2006/91/EL San José kilptäi tõrje kohta (ELT L 312, 11.11.2006, lk 42–44), 74/647/EMÜ nelgimähkuri tõrje kohta (EÜT L 352, 28.12.1974, lk 41–42), 93/85/EMÜ kartuli-ringmädaniku kontrolli kohta (EÜT L 259, 18.10.1993, lk 1–25), muudetud direktiiviga 2006/56/EÜ (ELT L 182, 04.07.2006, lk 1–43) ja 98/57/EÜ haigusetekiitaja *Ralstoniasolanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. kontrolli kohta (EÜT L 235, 21.08.1998, lk 1–39), muudetud direktiiviga 2006/63/EÜ (ELT L 206, 27.07.2006, lk 36–106).
[RTL 2009, 94, 1383- jõust. 01.07.2010]